מערך פעילות

צוחקים ביחד

הומור וכיף ככוח מגבש בקומונה

משך: שעה וחצי
קהל יעד: ש״שנים
עזרים: כרטיסיות סצנות, פתקים צבעוניים, תעודות פרסי הקומונה, צנצנת ריקה, טושים

המערך מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, אך מיועד לכל המגדרים

רציונל

הומור הוא אחד הכוחות החזקים ביותר שיש לקבוצה: הוא מקרב, מוריד מתחים, עוזר לעבור תקופות קשות ובונה זיכרונות משותפים. קומונה שצוחקת יחד – מרגישה יותר כמו בית. אבל להומור יש גם צד שני: בדיחה פנימית יכולה להשאיר מישהו בחוץ, וכינוי "מצחיק" יכול לפגוע. במפגש זה נעצור לצחוק יחד, ניזכר ברגעים הטובים של הקומונה עד עכשיו, ונבדוק מה ההבדל בין לצחוק **עם** מישהו לבין לצחוק **עליו**. זהו מפגש קליל – מתאים במיוחד לתקופה עמוסה או לפני חופשה.

מטרות

- חוויה משותפת של כיף וצחוק, וחיזוק הגיבוש בקומונה.
- היזכרות ברגעים הטובים והמצחיקים של הקומונה עד כה.
- שיח על הגבול בין הומור מחבר להומור פוגע.
- בניית מסורת כיף קבועה בבית.

מהלך

1 פתיחה – הסיפור הכי מטופש

נשב במעגל ונבנה יחד סיפור: כל משתתף מוסיף משפט אחד בלבד, שחייב להתחיל במילים "ואז פתאום...". הסיפור מתחיל במשפט: **"בוקר רגיל אחד בקומונה, מישהו פתח את המקרר..."**. אפשר לעשות שני סבבים.

2 מוזיאון הזיכרונות

נחלק לכל משתתף כמה פתקים צבעוניים, ונבקש מהם לכתוב רגעים מהשנה עד עכשיו – הכי מצחיק, הכי מביך, הכי מפתיע, הכי מרגש. נתלה את הפתקים על הקיר כמו תערוכה, והמשתתפים יסתובבו ביניהם.

לאחר מכן נבחר כמה פתקים, והמשתתפים ינסו לנחש מי כתב אותם ולספר את הסיפור המלא.

הערה למנחה: כדאי לצלם את התערוכה – היא תשמש בהמשך השנה, למשל בסיכום אמצע או סוף השנה.

3 הסצנה הכפולה – עם או על?

נעבור לחלק קצת יותר רציני – אבל עדיין בדרך משחקית. נחלק את המשתתפים לקבוצות של 3–4, וכל קבוצה תקבל כרטיסיית סצנה (נספח 1). הקבוצה תכין ותציג את הסצנה **פעמיים**:

גרסה א׳ – צוחקים "על": ההומור בסצנה פוגע, מעליב או משאיר מישהו בחוץ.

גרסה ב׳ – צוחקים "עם": אותה סיטואציה בדיוק – אבל ההומור מחבר, ואף אחד לא נשאר בחוץ.

אחרי כל הצגה, הצופים מנסים לזהות: **מה בדיוק השתנה בין שתי הגרסאות?** (המילים, הטון, מי צוחק, למי פונים, מה קורה אחר כך.)

שאלות לדיון

- מה הופך בדיחה לפוגעת? האם זה תלוי במי שאומר, במי ששומע או במצב?
- איך הרגישה הדמות שצחקו עליה בגרסה א׳? האם היא אמרה משהו?
- איך אפשר להגיד "זה לא מצחיק אותי" בלי להיתפס כ"זה שלא מבין צחוקים"?
- איך דואגים שבדיחה פנימית תחבר את כולם – ולא תשאיר מישהו בחוץ?

הערה למנחה: חשוב שהסצנות יתייחסו לדמויות בדויות ולא לחברי הקומונה. אם במהלך הדיון עולה מקרה אמיתי, כדאי לטפל בו בנפרד ובשיחה אישית.

4 פרסי הקומונה

נחלק את תעודות פרסי הקומונה (נספח 2). כל משתתף מקבל קטגוריה אחת או שתיים, ובוחר בעצמו (או יחד עם כולם) את מי שזוכה בה. אפשר להוסיף קטגוריות חדשות שהקבוצה ממציאה. נקיים "טקס" עם מחיאות כפיים ונאום תודה קצר של כל זוכה.

הערה למנחה: חשוב שכל משתתף יקבל לפחות פרס אחד, ושכל הקטגוריות יהיו חיוביות. כדאי לעבור על הבחירות לפני הטקס.

5 סיכום – צנצנת הצחוק

נציג צנצנת ריקה: מהיום, כל מי שרוצה יכול להכניס אליה פתק עם רגע מצחיק מהבית, מהמסגרת או מהקיבוץ. בסוף כל חודש (או בערב קומונה) פותחים את הצנצנת וקוראים.

נחשוב יחד גם על **מסורת כיף קבועה** אחת שהקומונה רוצה לאמץ: ערב משחקים, ארוחת "שף ליום אחד", יציאה חודשית או כל רעיון אחר.

מערכי פעילות נוספים ניתן למצוא במרכז ההדרכה של מחלקת שנת שירות

נספח 1

כרטיסיות סצנות

הכינוי

מתחילת השנה, לאחד מחברי הקומונה יש כינוי "מצחיק" שקשור למשהו מביך שקרה לו בשבוע הראשון. כולם משתמשים בו, גם מול חברים מהקיבוץ.

המצטרפת החדשה

ש״שית חדשה הצטרפה לקומונה. בארוחת הערב כולם צוחקים מבדיחות פנימיות על דברים שקרו לפני שהגיעה.

הטעות במסגרת

ש״ש התבלבל ופעילות שהעביר לחניכים השתבשה לגמרי. בערב, בבית, החברים מספרים על זה לכולם.

קבוצת הוואטסאפ

מישהו העלה לקבוצת הקומונה תמונה של חבר שנרדם על הספה, עם סטיקר מצחיק. התמונה מתחילה להתגלגל.

המבטא

לאחת מחברות הקומונה יש מבטא מהבית. מישהו מחקה אותה כשהיא מספרת סיפור.

הבישול

תורו של ש״ש לבשל, והאוכל יצא לא מוצלח בכלל. כולם יושבים לאכול.

נספח 2

תעודות – פרסי הקומונה

פרס "השף הלאומי"

על התבשיל שאף אחד לא ישכח

הזוכה: _____

פרס "מצב הרוח"

על החיוך גם בימים קשים

הזוכה: _____

פרס "השעון המעורר"

על היכולת לקום (או לא לקום) בבוקר

הזוכה: _____

פרס "הכתף התומכת"

על שתמיד יש למי לפנות

הזוכה: _____

פרס "הדי־ג'יי"

על הפסקול של הבית

הזוכה: _____

פרס "הרעיון המטורף"

על היוזמה שאף אחד לא האמין שתקרה

הזוכה: _____

פרס "המסדר הלאומי"

על שהבית עוד עומד

הזוכה: _____

פרס _____

הקטגוריה שלנו

הזוכה: _____